

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 4 март 2021 г.
(OR. en)

Междуетноститутуционално досие:
2018/0224(COD)

7064/20
ADD 1

RECH 118
COMPET 132
IND 42
MI 92
EDUC 112
TELECOM 43
ENER 95
ENV 190
REGIO 38
AGRI 101
TRANS 142
SAN 115
CADREFIN 49
CODEC 224

ПРОЕКТ ЗА ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

Относно: Позиция на Съвета на първо четене с оглед на приемането на РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013

– Проект за изложение на мотивите на Съвета

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 7 юни 2018 г. Европейската комисия представи въз основа на членове 173, 182, 183 и 188 от ДФЕС предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ за периода 2021—2027 г. и за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите¹ („програмата“).
2. На 13 юни 2018 г., по време на предишния мандат, Европейският парламент определи своя член Dan NICA (S&D) за докладчик по рамковата програма². Европейският икономически и социален комитет прие своето становище на 17 октомври 2018 г.³, а Комитетът на регионите представи своето на пленарното си заседание от 8—10 октомври 2018 г.⁴
3. На заседанието си от 30 ноември 2018 г. Съветът по конкурентоспособност прие частичен общ подход⁵. Европейският парламент гласува по своя доклад на 12 декември 2018 г.⁶ Тези документи осигуриха съответните мандати за започване на неформални преговори.
4. В края на предишния мандат (2014 – 2019г.) Европейският парламент и Съветът проведоха с подкрепата на Европейската комисия шест политически тристранни срещи (9 януари, 29 януари, 21 февруари, 7 март, 14 март и 19 март 2019 г.).

¹ 9865/18 + ADD 1-6.

² Европейският парламент, избран за мандата 2019 – 2024 г., потвърди това назначение.

³ 13758/18.

⁴ 13759/18.

⁵ 15102/18 + ADD 1; HU не беше в състояние да подкрепи частичния общ подход.

⁶ P8_TA(2018)0509.

5. Вследствие на политическата тристранна среща от 19 март 2019 г. съзаконодателите постигнаха цялостно общо разбиране, което обхваща повечето части от законодателния акт⁷ с изключение, наред с другото, на хоризонталните разпоредби, свързани с преговорите по многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021 – 2027 г.
6. На 17 април 2019 г. Европейският парламент прие позицията си на първо четене по обикновената законодателна процедура, която отразява текста на общото разбиране⁸, с което се проправя пътят за бързо споразумение на второ четене между съзаконодателите.
7. На 29 ноември 2019 г. Съветът по конкурентоспособност прие частичен общ подход по съображенията и приложение IV относно полезните взаимодействия, който не е част от общото разбиране⁹.
8. На 4 юни 2020 г. Европейската комисия представи изменено предложение, с което за „Хоризонт Европа“ ще се предостави финансиране от Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (Next Generation EU)¹⁰.
9. На 29 септември 2020 г. вследствие на заключенията на Европейският съвет от 21 юли 2020 г. Съветът по конкурентоспособност прие общ подход по целия законодателен пакет за „Хоризонт Европа“¹¹, включително разпоредбите за бюджета и за Next Generation EU, за международното сътрудничество и асоциирането на трети държави към програмата, както и за полезните взаимодействия с други програми на Съюза.

⁷ 7942/19. Това общо разбиране беше потвърдено от Комитета на постоянните представители на 27 март 2019 г.

⁸ 8571/19.

⁹ 14298/1/19 REV1.

¹⁰ 8555/20.

¹¹ 11251/20 REV1 + COR1 и 11256/20.

10. След още две допълнителни политически тристранни срещи, съответно на 6 октомври 2020 г. и 10–11 декември 2020 г., съзаконодателите постигнаха предварително политическо споразумение по всички нерешени въпроси. Това политическо споразумение беше одобрено от комисията по промишленост, изследвания и енергетика (ITRE) на Европейския парламент на 17 декември 2020 г. и от Комитета на постоянните представители на 18 декември 2020 г.¹²
11. С писмо от 21 януари 2021 г. председателят на комисията ITRE информира председателя на Комитета на постоянните представители, че ако Съветът предаде официално на Европейския парламент своята позиция в договорения вид, след проверка от юрист-лингвистите, той ще препоръча на пленарното заседание позицията на Съвета да бъде приета без изменения от Европейския парламент на второ четене.

II. ЦЕЛ

12. Общата цел на програмата е да се постигне научно, технологично, икономическо и обществено въздействие на инвестициите на Съюза в научни изследвания и иновации, така че да се укрепи научната и технологичната база на Съюза, да се насърчи конкурентоспособността на Съюза във всички държави членки, включително конкурентоспособността на неговата промишленост, да се осъществят стратегическите приоритети на Съюза и да се допринесе за реализирането на целите и политиките на Съюза, да се преодолеят глобалните предизвикателства, включително целите за устойчиво развитие, като се следват принципите на Програмата до 2030 г. и Парижкото споразумение относно изменението на климата, и да се укрепи европейското научноизследователско пространство. По този начин с програмата се постига максимална добавена стойност за Съюза, като се набляга върху цели и дейности, които не могат да бъдат осъществени ефективно, ако държавите членки действат сами, но са осъществими, ако те си сътрудничат.

¹² 14239/20.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

A. **Общи констатации**

13. Съветът и Европейският парламент проведоха преговори с цел сключване на бързо споразумение на второ четене въз основа на позицията на Съвета на първо четене, която Парламентът да бъде в състояние да одобри. Текстът на позицията на Съвета на първо четене отразява напълно компромиса, постигнат между двата законодателни органа.
14. Съветът споделя целите и принципите, очертани в позицията на Европейския парламент на първо четене, и подкрепя структурата на програмата, която ще допринесе за постигането на тези цели. Съветът е в състояние изцяло да се присъедини към позицията на Европейския парламент на първо четене по отношение на правилата за участие и разпространение на резултатите, както и по отношение на разпоредбите за изпълнението, мониторинга и докладването.
15. Съветът подкрепя набелязването в приложението към регламента на области за евентуални мисии за научни изследвания и иновации и области за евентуални институционализирани европейски партньорства. Съветът приветства също включването на конкретни разпоредби за Европейския съвет по иновациите, който да се съсредоточава основно върху водещите до пробив и революционни иновации, като насочва вниманието си по-специално към иновациите, създаващи пазари, и същевременно подкрепя всички видове иновации, включително поетапните.
16. Подобно на Европейския парламент Съветът смята, че частта „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“ представлява изключително важна част от програмата. „Хоризонт Европа“ ще помогне на държавите, обхванати от разширяването на участието, да увеличат участието в „Хоризонт Европа“ и да насърчават широкото географско покритие в проектите за сътрудничество. Съветът подкрепя заделянето на най-малко 3,3% от общия бюджет на „Хоризонт Европа“ за направление „Разширяване на участието и разпространяване на високи постижения“ от част „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“ на програмата, с което се допринася за намаляване на разделенията в научните изследвания и иновациите, като същевременно се спазва принципът за високи постижения.

Б. Конкретни бележки

17. На последната тристранна среща, проведена на 10–11 декември 2020 г., съзаконодателите успяха да намерят компромис по следните нерешени въпроси:

- **Бюджетни аспекти:** За „редовния“ финансов пакет предварителното споразумение следва разпределението по общия подход на Съвета от 29 септември 2020 г. За допълнителните средства, които идват от маржовете под таваните на МФР и от глоби в областта на конкуренцията, съзаконодателите се договориха да определят разпределението им в регламента. За допълнителните средства, които идват от отменени бюджетни задължения, разпределението е предвидено в съвместно политическо изявление. Освен това средствата от Next Generation EU също са индикативно разпределени в регламента.
- **Полезни взаимодействия с други програми на Съюза:** С предварителното споразумение повечето от разпоредбите относно полезните взаимодействия са събрани в един-единствен член на регламента. По-специално в политическото споразумение е отразена възможността финансовите вноски от определени програми на Съюза да се считат за принос на участващите държави членки към европейските партньорства.
- **Международно сътрудничество и асоцииране на трети държави:** В компромисния текст се добавят разпоредби относно финансовите вноски от асоциираните държави, отразява се възможността за ограничаване на участието на правни субекти, контролирани от неасоциирани трети държави или от правни субекти от неасоциирани трети държави, и се поддържа гъвкав подход по отношение на частичното асоцииране на трети държави към „Хоризонт Европа“.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

18. Позицията на Съвета на първо четене относно регламента на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ за периода 2021—2027 г. и за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите отговаря напълно на компромиса, постигнат при преговорите между Съвета и Европейския парламент с посредничеството на Европейската комисия.
19. Във връзка с това Комитетът на постоянните представители се приканва да предложи на Съвета:
- да одобри настоящото изложение на мотивите на Съвета относно неговата позиция на първо четене, и
 - да предаде това изложение на мотивите на Европейския парламент.
20. След като Европейският парламент приеме позицията си на второ четене, като одобри позицията на Съвета без изменения, регламентът на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ за периода 2021—2027 г. и за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите ще влезе в сила в деня след датата на публикуването му в Официален вестник на ЕС.
-